

Bruksela, 23 maja 2025 r.
(OR. en)

9260/25

LIMITE

JUSTCIV 102
JAI 653
EJUSTICE 31
CODEC 657
FREMP 133

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0169 (COD)

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania
środków oraz współpracy w kwestiach dotyczących ochrony osób
dorosłych
– Częściowe podejście ogólne

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 31 maja 2023 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków oraz współpracy w kwestiach dotyczących ochrony osób dorosłych¹ wraz z wnioskiem dotyczącym decyzji Rady upoważniającej państwa członkowskie, aby w interesie Unii Europejskiej stały się lub pozostały stronami Konwencji z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych (zwanej dalej „konwencją o międzynarodowej ochronie dorosłych”)².

---

¹ 10108/23.

² 10136/23.

2. Wnioski mają wzmocnić transgraniczną ochronę osób dorosłych, które z powodu zaburzenia lub ograniczenia zdolności osobistych nie są w stanie chronić swoich interesów, a także zapewnić poszanowania autonomii osoby, w tym swobody dokonywania własnych wyborów w odniesieniu do swojej osoby i przyszłych ustaleń, w przypadku przemieszczania się w obrębie UE.
3. Przedmiotem niniejszej noty jest wyłącznie wniosek dotyczący rozporządzenia. Wniosek dotyczący decyzji Rady, o którym mowa w pkt 1, zostanie omówiony na późniejszym etapie.
4. Podstawą wniosku dotyczącego rozporządzenia jest art. 81 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (zwykła procedura ustawodawcza).
5. Komisją przedmiotowo właściwą w Parlamencie Europejskim jest Komisja Prawna (JURI). Na sprawozdawczynię została wyznaczona Jana TOOM (Renew).
6. Europejski Inspektor Ochrony Danych przyjął opinię w sprawie wniosku w dniu 19 lipca 2023 r.³
7. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął opinię w sprawie wniosku w dniu 13 grudnia 2023 r.⁴
8. W Radzie analiza wniosku prowadzona jest na forum Grupy Roboczej ds. Prawa Cywilnego (ochrona osób dorosłych) (zwanej dalej „grupą roboczą”).
9. Grupa robocza spotykała się regularnie w celu omówienia wniosku. Szczególną uwagę poświęciła rozdziałom I–V („Zakres stosowania i definicje”, „Jurysdykcja”, „Prawo właściwe”, „Uznawanie i wykonywanie środków”, „Dokumenty urzędowe”), które obejmują podstawowe przepisy rozporządzenia. Prezydencja uważa, że obecny tekst tych rozdziałów jest stabilny i stanowi starannie wyważony kompromis, który odzwierciedla różnorodne stanowiska państw członkowskich.

---

³ 12072/23.

⁴ Dz.U. C/2024/1581.

10. Z dyskusji wynika, że potrzeba więcej czasu na dalszą analizę pozostałej części tekstu, w szczególności w odniesieniu do kwestii ustanowienia i wzajemnego połączenia rejestrów, a także współpracy w przypadku umieszczenia.
11. Prezydencja chciałaby zatem przedstawić Radzie, z myślą o przyjęciu częściowego podejścia ogólnego, tekst kompromisowy rozdziałów I–V, z wyłączeniem odniesień do rejestrów (art. 1 lit. h)) i umieszczenia (art. 10 ust. 1 lit .c)), które zostaną przedłożone później wraz z odpowiednim ustabilizowanym tekstem rozdziałów VI–XII. W częściowym podejściu ogólnym nie uwzględniono żadnych odniesień do tych ostatnich rozdziałów ani do motywów i załączników. Ponadto przepisy objęte częściowym podejściem ogólnym mogą zostać dostosowane później, jeżeli zostanie to uznane za konieczne w świetle negocjacji w sprawie rozdziałów VI–XII.
12. Irlandia nie skorzystała z możliwości uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu zaproponowanego rozporządzenia, przewidzianej w art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do od przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatów. Zgodnie z Protokołem (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonym do Traktatów, Dania nie uczestniczy w przyjęciu proponowanego rozporządzenia.

II. GŁÓWNE ELEMENTY TEKSTU KOMPROMISOWEGO PREZYDENCJI

13. Pierwsze prace nad analizą wniosku rozpoczęły się 19 lipca 2023 r. i były kontynuowane podczas siedemnastu kolejnych posiedzeń grupy roboczej podczas prezydencji hiszpańskiej, belgijskiej, węgierskiej i polskiej.
14. Zważywszy że prezydencja uznała wniosek za mający wysoki priorytet polityczny, postanowiła skoncentrować swoje wysiłki na głównych rozdziałach, a tym samym osiągnąć wymierne postępy i zapewnić porozumienie w sprawie istotnych elementów wniosku.

15. Opierając się na postępkach poczynionych podczas wcześniejszych posiedzeń, polska prezydencja przedstawiła kilka zmienionych tekstów rozdziałów I–V na pięciu posiedzeniach grupy roboczej i dwóch posiedzeniach radców ds. WSiSW. Prezydencja starała się uprościć tekst, doprecyzować zakres stosowania i podstawowe zasady prawa prywatnego międzynarodowego (jurysdykcja, prawo właściwe, uznawanie i wykonywanie środków, dokumenty urzędowe), a także zapewnić spójność z dotyczącą tego samego tematu konwencją o międzynarodowej ochronie dorosłych⁵. Jednocześnie miała na uwadze zobowiązania Unii Europejskiej i jej państw członkowskich w odniesieniu do Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (zwanej dalej „konwencją o prawach osób niepełnosprawnych”).
16. Główne elementy kompromisowego tekstu przedstawiono poniżej:
- a) Związek z konwencją o międzynarodowej ochronie dorosłych
- Celem wniosku jest zapewnienie spójności z konwencją o międzynarodowej ochronie dorosłych. W związku z tym tekst w jak największym stopniu odzwierciedla tę konwencję, zwłaszcza w odniesieniu do tematów objętych przedmiotowym podejściem częściowym. Jeżeli jednak można było pójść dalej na szczeblu UE, tekst został dostosowany tak, aby odzwierciedlał takie ambicje.
- b) Rozdział I – Zakres stosowania i definicje:
- W art. 2 nieznacznie rozszerzono niewyczerpujący wykaz kwestii objętych zakresem stosowania wniosku – była to odpowiedź na wniosek niektórych państw członkowskich, które wystąpiły o włączenie nowoczesnego brzmienia zgodnie z konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, przy jednoczesnym zapewnieniu spójności z konwencją o międzynarodowej ochronie dorosłych.

---

⁵ Wniosek został przedstawiony wraz z wnioskiem dotyczącym decyzji Rady upoważniającej państwa członkowskie, aby stały się lub pozostały stronami konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych. Instrument ten będzie omawiany na późniejszym etapie.

- Definicje zawarte w art. 3, w szczególności definicje dotyczące „środków”, „uprawnień do reprezentowania” i „przedstawiciela”, zostały doprecyzowane i dokładniej wyjaśnione w motywach⁶. Dodano definicję „sądu”, ponieważ istnieje różnica w stosunku do konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych, która odnosi się do „organów”. Termin „sąd” jest bardziej odpowiedni w kontekście dorobku prawnego UE w dziedzinie prawa prywatnego międzynarodowego. W motywach wyjaśniono również rolę notariuszy w odniesieniu do ochrony osób dorosłych.
- W art. 3 skreślono niektóre definicje, ponieważ uznano je za zbędne. Na przykład definicje poszczególnych rodzajów organów nie są już potrzebne ze względu na dodanie nowej definicji sądu.
- Kompromisowa propozycja nie obejmuje kwestii wzajemnego połączenia rejestrów, która wymaga dalszych dyskusji. W związku z tym odniesienie do tej kwestii w art. 1 lit. h) nie zostało uwzględnione w przedmiotowym podejściu częściowym.

c) Rozdział II – Jurysdykcja:

- Jeżeli chodzi o jurysdykcję, wniosek odnosi się do rozdziału II konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych.
- Wniosek wykracza jednak poza zakres stosowania tej konwencji: w art. 6 przewidziano możliwość wyboru sądu przez osobę dorosłą.

---

⁶ Motywy zostały wstępnie zatwierdzone przez grupę roboczą, ale nie są częścią przedmiotowego częściowego podejścia ogólnego – zostaną włączone do ostatecznego podejścia ogólnego.

- Aby odpowiedzieć na obawy państw członkowskich dotyczące szerokiego zakresu nieograniczonego wyboru sądu, tekst kompromisowy ogranicza przepisy przewidziane we wniosku i wprowadza cztery łączniki, które służą potwierdzeniu ścisłego związku sądu z daną osobą dorosłą. W związku z tym zgodnie z tekstem kompromisowym wybór sądu nie będzie uwzględniany tylko wtedy, gdy jest sprzeczny z interesem osoby dorosłej, podczas gdy pierwotny wniosek wymagał, aby jurysdykcja była wykonywana wyłącznie wtedy, gdy leżało to w interesie osoby dorosłej.
- Niektóre państwa członkowskie wystąpiły o dodanie artykułu, który umożliwi rozpatrywanie przez sąd spadkowy kwestii spadkowych związanych z postępowaniem spadkowym, takich jak reprezentacja osoby dorosłej. W związku z tym w tekście kompromisowym wprowadzono art. 7a dotyczący kwestii spadkowych.

d) Rozdział III – Prawo właściwe:

- Wniosek odnosi się do rozdziału konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych, który jest poświęcony tej kwestii.
- Na prośbę państwa członkowskiego, w którym obowiązuje więcej niż jeden system prawny, w tekście kompromisowym dodano kilka przepisów odnoszących się do wewnętrznych przepisów kolizyjnych mających zastosowanie w takich przypadkach. Jest to inne rozwiązanie niż rozwiązanie przewidziane w konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych, która w swoich odpowiednich postanowieniach końcowych obejmuje nie tylko prawo właściwe.

e) Rozdział IV – Uznawanie i wykonywanie środków:

- W kompromisowym tekście art. 10 ust. 1 przewidziano, że uznania środka „odmawia się” (wcześniej było: „można odmówić”) w wymienionych w tym ustępie przypadkach. To inne rozwiązanie niż rozwiązanie przewidziane w konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych, a motywowane jest ono zasadą wzajemnego zaufania obowiązującą na szczeblu UE między państwami członkowskimi.

- Przeprowadzono szeroko zakrojoną dyskusję na temat przesłanki odmowy uznania odnoszącej się do wysłuchania osoby dorosłej. Biorąc pod uwagę opinie państw członkowskich, w tekście kompromisowym w art. 10 dodano ustęp 2, doprecyzowując, że uznania środka „można” odmówić, jeżeli osoba dorosła nie miała możliwości bycia wysłuchaną, z wyjątkiem sytuacji, w której wystąpiły poważne powody, aby tego nie robić.
- W art. 9 dotyczącym uznania środka i w art. 12 dotyczącym jego wykonania w tekście kompromisowym wyjaśniono, które prawo ma zastosowanie do odpowiednich postępowań.
- Ponadto w art. 15a tekstu kompromisowego poruszono kwestię pomocy prawnej w odniesieniu do postępowań w zakresie uznawania i wykonywania, która to kwestia początkowo znajdowała się w rozdziale dotyczącym współpracy. Skreślono odniesienia do najkorzystniejszej i najszerzej pomocy, aby uniknąć ewentualnych różnic między sprawami wewnętrznymi i sprawami transgranicznymi.

f) Rozdział V – Dokumenty urzędowe:

- W tekście kompromisowym dodano odniesienie do tłumaczenia i transliteracji, aby jeszcze bardziej ułatwić stosowanie tych przepisów.

17. W dniu 20 maja 2025 r. prezydencja przedstawiła ostateczny kompromisowy wniosek i poddała go nieformalnej procedurze milczącej zgody, która zakończyła się 22 maja 2025 r. Większość delegacji popiera tekst zaproponowany przez prezydencję. Prezydencja jest zdania, że tekst jest gotowy do przedłożenia Komitetowi Stałych Przedstawicieli i Radzie w celu wypracowania częściowego podejścia ogólnego.

III. PODSUMOWANIE

18. Komitet Stałych Przedstawicieli jest zatem proszony o:

- potwierdzenie porozumienia w sprawie tekstu częściowego podejścia ogólnego w wersji zamieszczonej w załączniku do niniejszej noty oraz
- zalecenie Radzie, by wypracowała częściowe podejście ogólne w sprawie tego tekstu.

2023/0169 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków oraz
współpracy w kwestiach dotyczących ochrony osób dorosłych**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 81 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁷,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

[...]

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

---

⁷ Opinia z dnia 13 grudnia 2023 r. (Dz.U. C/2024/1581).

Rozdział I

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące:

- a) określenia państwa, którego [...] **sady** są właściwe do podejmowania środków zmierzających do ochrony osoby dorosłej lub jej majątku;
- b) określenia prawa właściwego stosowanego przez [...] **takie sady** w wykonywaniu ich jurysdykcji;
- c) określenia prawa właściwego dla **wsparcia i** reprezentacji osoby dorosłej;
- d) zapewnienia uznania i wykonania środków ochrony we wszystkich państwach członkowskich;
- e) zapewnienia przyjmowania dokumentów urzędowych we wszystkich państwach członkowskich;
- f) nawiązania współpracy pomiędzy **sadami**, właściwymi organami i organami centralnymi państw członkowskich, aby osiągnąć cele niniejszego rozporządzenia;

[...] **g**) utworzenia europejskiego zaświadczenia o reprezentacji;

([...] **h**) ustanowienia systemu wzajemnego połączenia prowadzonych przez państwa członkowskie rejestrów **środków** [...], **potwierdzonych uprawnień do reprezentacji i innych uprawnień do reprezentacji**⁸.

---

⁸ Litera h) niniejszego artykułu nie ma ostatecznego charakteru. Jej istnienie i brzmienie są przedmiotem dalszych dyskusji poświęconych rozdziałowi VIII.

i[...])_[...] ustanowienia jednolitych ram prawnych do celów stosowania komunikacji elektronicznej między sądami, właściwymi organami i organami centralnymi oraz [...] do celów stosowania komunikacji elektronicznej między osobami fizycznymi [...] lub prawnymi i sądami lub właściwymi organami;

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych [...] **dotyczących** zapewnienia ochrony w sytuacjach transgranicznych osobom dorosłym, które z powodu zaburzenia lub ograniczenia zdolności osobistych nie są w stanie chronić swoich interesów.
2. Niniejsze rozporządzenie ma również zastosowanie do środków **podjętych w państwie członkowskim** w odniesieniu do osoby dorosłej, która nie ukończyła 18 roku życia w chwili ich podejmowania.
3. Sprawy, o których mowa w ust. [...]1[...], mogą w szczególności obejmować:
  - aa) środki wspierające osobę dorosłą w wykonywaniu jej zdolności do czynności prawnych;**
  - ab) uprawnienia do reprezentacji przyznane przez osobę dorosłą;**
    - a) określenie niezdolności osoby dorosłej oraz ustanowienie systemu ochrony;
    - b) objęcie osoby dorosłej ochroną organu sądowego lub administracyjnego;
    - c) opiekę, kuratelę i analogiczne instytucje;
    - d) wyznaczenie i zakres zadań osoby lub jednostki, która jest odpowiedzialna za osobę dorosłą lub jej majątek, reprezentuje ją lub udziela jej pomocy;

- e) [...] umieszczenie osoby dorosłej w placówce lub innym miejscu, w którym można zapewnić ochronę;
- f) zarządzanie, zabezpieczenie lub dysponowanie majątkiem osoby dorosłej;
- g) zgodę na dokonanie szczególnej interwencji w celu ochrony osoby dorosłej lub jej majątku.

4. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- a) zobowiązań alimentacyjnych;
- b) zawierania, unieważniania i rozwiązywania małżeństw lub jakichkolwiek podobnych związków, jak również separacji prawnej;
- c) ustrojów majątkowych w odniesieniu do małżeństw lub jakichkolwiek podobnych związków;
- d) powiernictwa oraz dziedziczenia;
- e) ubezpieczeń społecznych;
- f) środków publicznych o charakterze ogólnym w sprawach dotyczących zdrowia;
- g) środków podejmowanych wobec osoby w wyniku popełnionych przez nią przestępstw;
- h) decyzji w sprawie prawa do azylu i kwestii imigracyjnych;
- i) środków stosowanych wyłącznie w interesie bezpieczeństwa publicznego.

5. W kwestiach, o których mowa w ust. [...]4[...], jego przepisy nie ograniczają prawa osoby do występowania w charakterze przedstawiciela osoby dorosłej.

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- (1) „osoba dorosła” oznacza osobę, która osiągnęła wiek 18 lat;
- (2) „środek” oznacza każdy środek podjęty przez [...] [...] **sad**, niezależnie od nazwy tego środka, służący ochronie **osoby dorosłej lub jej majątku**;
- (3) „uprawnienia do reprezentacji” oznaczają uprawnienia przyznane przez osobę dorosłą **przedstawicielowi**, na mocy porozumienia lub jednostronnej czynności prawnej, w celu ich wykonywania **przez przedstawiciela** w sytuacji niezdolności tej osoby dorosłej do samodzielnej ochrony swoich interesów;
- ([...]**4**) „potwierdzone uprawnienia do reprezentacji” oznaczają uprawnienia do reprezentacji, w odniesieniu do których **sad lub** właściwy organ potwierdził, że dysponujący nimi przedstawiciel może je wykonywać;
- (5) „dokument urzędowy” oznacza dokument dotyczący ochrony osoby dorosłej, który został oficjalnie sporządzony lub zarejestrowany jako dokument urzędowy w państwie członkowskim i którego autentyczność:
  - a) jest związana z podpisem i treścią dokumentu urzędowego oraz
  - b) została stwierdzona przez organ publiczny lub inny organ uprawniony do tego przez państwo członkowskie pochodzenia;

[...]

[...]

(6[...]) „państwo członkowskie pochodzenia” oznacza państwo członkowskie, w którym przyjęto środek lub formalnie sporządzono dokument urzędowy;

(7) **„przedstawiciel” oznacza co najmniej jedną osobę fizyczną lub prawną wyznaczoną przez sąd lub wskazaną przez osobę dorosłą, lub upoważnioną z mocy prawa do reprezentowania lub wspierania⁹ osoby dorosłej w ochronie jej interesów;**

[...]

[...]

([...]**8**) „zdecentralizowany system informatyczny” oznacza sieć systemów informatycznych [...] i interoperacyjnych punktów dostępu **zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 3 rozporządzenia (UE) 2023/2844** [...];

[...]

(**9**[...]) „europejski elektroniczny punkt dostępu” oznacza **portal**[...] zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt (**4**[...]) rozporządzenia **(UE) 2023/2844**[...];

---

⁹ Podczas dalszych dyskusji nad pozostałymi rozdziałami, w szczególności nad rozdziałem VII („Europejskie zaświadczenie o reprezentacji”), należy odpowiednio uwzględnić uprawnienia przedstawiciela, aby zapewnić jasne rozróżnienie między reprezentacją a wsparciem w podejmowaniu decyzji.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia termin „sąd” oznacza organ sądowy i wszelkie inne organy państwa członkowskiego właściwe do podejmowania środków służących ochronie osoby dorosłej lub jej mienia lub właściwe do podejmowania decyzji w sprawie uznania lub odmowy uznania środka podjętego w innym państwie członkowskim. Do celów rozdziałów II i III niniejszego rozporządzenia termin „organ”, stosowany w rozdziałach II i III Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych, oznacza również „sąd”.

Artykuł 4

Odniesienia do Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych

W przypadku odniesienia w niniejszym rozporządzeniu do Konwencji konferencji haskiej z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych („Konwencja konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych”), załączonej do niniejszego rozporządzenia, konwencję tę stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ II

JURYSDYKCJA

Artykuł 5

[...] **Stosowanie postanowień o jurysdykcji przewidzianych w Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych**

Z zastrzeżeniem art. 6–7a niniejszego rozporządzenia jurysdykcję ustala się zgodnie z rozdziałem II Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych.

Artykuł 6

Wybór [...] **sadu**

1. Niezależnie od art. 5 [...] **sady** państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie, w którym osoba dorosła ma miejsce zwykłego pobytu, posiadają jurysdykcję w **zakresie podejmowania środków**, o ile spełnione są wszystkie następujące warunki:
  - a) osoba dorosła wybrała [...] **sady** tego państwa członkowskiego [...] w **czasie**, gdy [...] była w stanie [...] **dokonać wyboru sadu**;
    - aa) **w chwili dokonywania wyboru zdecydowano się na sąd państwa członkowskiego**:
      - (i) **którego obywatelem jest osoba dorosła**;
      - (ii) **w którym osoba dorosła ma miejsce zwykłego pobytu**;

(iii) w którym miejsce zwykłego pobytu ma osoba bliska dla osoby dorosłej, która jest gotowa zapewnić jej ochronę lub

(iv) w którym znajduje się majątek osoby dorosłej.

- b) sprawowanie jurysdykcji [...] **nie jest sprzeczne** z interesem osoby dorosłej;
- c) [...] **sady** państwa członkowskiego mające jurysdykcję [...] **zgodnie z** art. 5 [...], **6 i 8** Konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych nie sprawują jurysdykcji.

2.[...] Wybór [...] **sądu**, o którym mowa w ust. [...]1[...], wskazywany jest na piśmie oraz opatrywany datą i podpisywany przez osobę dorosłą. Każde przekazanie informacji za pomocą środków elektronicznych umożliwiające trwały zapis takiego wyboru jest równorzędne formie pisemnej.

3[...]. **Sad** [...], który sprawuje [...] jurysdykcję **na mocy** ust. [...]1[...], [...] powiadamia, korzystając z formularza ustanowionego w załączniku [IV][...], **sady państwa członkowskiego, w którym osoba dorosła ma miejsce zwykłego pobytu zanim podejmie jakiegokolwiek środki. Powiadomienia tego można dokonać bezpośrednio lub za pośrednictwem** organu centralnego tego [...] państwa członkowskiego [...], który to organ wyznaczono zgodnie z art. 18.

4. Odniesienia do art. 5 Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych zawarte w art. 7, [...]9, 10 i [...] **11** tej konwencji odczytuje się jako zawierające również odniesienie do niniejszego artykułu. **Art. 8 Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o ochronie dorosłych odczytuje się jako zawierający również odniesienie do niniejszego artykułu.** Informacje określone w art. 10 ust. 4 tej konwencji przekazuje się w stosownych przypadkach [...] **sadowi**, który sprawował jurysdykcję zgodnie z ust. [...]1[...].

Artykuł 7

Jurysdykcja niewyłączna

Jurysdykcja przyznana [...] **sądom** zgodnie z art. 6 niniejszego rozporządzenia nie ma charakteru wyłącznego [...]. **W** szczególności **sądom** mającym jurysdykcję na mocy art. 5 [...], 6 i **8** Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych [...] **nie uniemożliwia się sprawowania tej jurysdykcji**, jeżeli [...] **sąd** wybrany przez osobę dorosłą [...] nie sprawuje [...] **przysługującej mu** jurysdykcji lub [...] **jeżeli stwierdził on brak** takiej jurysdykcji.

Artykuł 7a

Kwestie spadkowe

1. Jeżeli wynik postępowania spadkowego przed sądem państwa członkowskiego zależy od rozstrzygnięcia kwestii spadkowej dotyczącej reprezentacji osoby dorosłej, sąd w tym państwie członkowskim może rozstrzygnąć tę kwestię do celów tego postępowania, nawet jeżeli to państwo członkowskie nie ma jurysdykcji na podstawie niniejszego rozporządzenia.
2. Rozstrzygnięcie kwestii spadkowej dokonane zgodnie z ust. 1 wywołuje skutki wyłącznie w postępowaniu, w ramach którego rozstrzygnięcie to zostało dokonane.
3. Jeżeli ważność czynności prawnej, która została lub ma zostać dokonana w imieniu osoby dorosłej w postępowaniu spadkowym toczącym się przed sądem państwa członkowskiego, wymaga zezwolenia lub zatwierdzenia ze strony sądu, sąd w tym państwie członkowskim może podjąć decyzję, czy zezwolić na tę czynność prawną lub zatwierdzić taką czynność, nawet jeżeli nie ma on jurysdykcji na podstawie niniejszego rozporządzenia.
4. Sąd, który sprawuje jurysdykcję na mocy ust. 1 i 3, bezzwłocznie powiadamia – korzystając z formularza ustanowionego w załączniku [VIII] – sądy państwa członkowskiego, w którym osoba dorosła ma miejsce zwykłego pobytu, lub sąd państwa członkowskiego, który podjął dany środek, o ile wie on o istnieniu tego środka¹⁰. Powiadomienia tego można dokonać bezpośrednio lub za pośrednictwem organu centralnego tego państwa członkowskiego, który to organ wyznaczono zgodnie z art. 18.

---

¹⁰ Odniesienie do załączników zostanie dostosowane po ostatecznym zredagowaniu tekstu.

Rozdział III PRAWO WŁAŚCIWE

Artykuł 8

Określenie prawa właściwego

Prawo właściwe dla transgranicznej ochrony osób dorosłych ustala się zgodnie z rozdziałem III Konwencji konferencji haskiej z 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych, bez uszczerbku dla art. 8a–8c niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 8a

Państwa posiadające co najmniej dwa systemy prawne - terytorialne kolizje praw

1. W przypadku gdy prawo wskazane przez niniejsze rozporządzenie jest prawem państwa składającego się z kilku jednostek terytorialnych, które mają własne przepisy dotyczące kwestii uregulowanych niniejszym rozporządzeniem, wewnętrzne przepisy kolizyjne tego państwa określają odpowiednią jednostkę terytorialną, której prawo jest właściwe.
2. W przypadku braku takich wewnętrznych przepisów kolizyjnych:
  - a) każde odniesienie do zwykłego pobytu w tym państwie dotyczy zwykłego pobytu w jednostce terytorialnej;
  - b) każde odniesienie do obecności osoby dorosłej w tym państwie dotyczy jej obecności w jednostce terytorialnej;
  - c) każde odniesienie do miejsca położenia majątku osoby dorosłej w tym państwie dotyczy miejsca położenia jej majątku w jednostce terytorialnej;

- d) każde odniesienie do państwa, którego osoba dorosła jest obywatelem, dotyczy jednostki terytorialnej wskazanej przez prawo tego państwa lub w przypadku braku stosownych przepisów – jednostki terytorialnej, z którą osoba dorosła jest najściślej związana;**
- e) każde odniesienie do państwa, którego sądy zostały wybrane przez osobę dorosłą, dotyczy jednostki terytorialnej, jeżeli osoba dorosła wybrała sądy tej jednostki terytorialnej, lub jednostki terytorialnej, z którą osoba dorosła jest najściślej związana, jeżeli osoba dorosła wybrała sądy danego państwa bez określenia konkretnej jednostki terytorialnej w tym państwie;**
- f) każde odniesienie do prawa państwa, z którym dana sytuacja ma ścisły związek, dotyczy prawa jednostki terytorialnej, z którą ta sytuacja ma ścisły związek.**

Artykuł 8b

Państwa posiadające co najmniej dwa systemy prawne - kolizje praw dotyczących różnych kategorii osób

W odniesieniu do państwa, które ma co najmniej dwa systemy prawne lub zbiory przepisów mających zastosowanie do różnych kategorii osób w zakresie kwestii uregulowanych niniejszym rozporządzeniem, każde odniesienie do prawa takiego państwa jest rozumiane jako dotyczące systemu prawnego lub zbioru przepisów określonego przepisami obowiązującymi w tym państwie. W przypadku braku takich przepisów zastosowanie ma system prawny lub zbiór przepisów, z którym osoba dorosła ma najściślej związek.

Artykuł 8c

Niestosowanie niniejszego rozporządzenia do wewnętrznych kolizji praw

Państwo członkowskie składające się z kilku jednostek terytorialnych, które mają własne przepisy dotyczące kwestii uregulowanych niniejszym rozporządzeniem, nie ma obowiązku stosowania niniejszego rozporządzenia do kolizji praw występującej wyłącznie między takimi jednostkami.

Rozdział IV

UZNAWANIE I WYKONYWANIE ŚRODKÓW

SEKCJA 1

UZNAWANIE ŚRODKÓW

Artykuł 9

Uznawanie środka

1. Środek przyjęty [...] w jednym państwie członkowskim jest uznawany w innych państwach członkowskich bez konieczności przeprowadzania specjalnego postępowania.
2. **Bez uszczerbku dla ust. 1** [...]każda osoba zainteresowana, w tym osoba dorosła objęta środkiem, może [...] **wystąpić do sądu** państwa członkowskiego z **wnioskiem o wydanie orzeczenia** stwierdzającego, [...] że **nie istnieją żadne przesłanki odmowy** uznania środka przyjętego w innym państwie członkowskim [...], **o których to przesłankach mowa w art. 10, lub z wnioskiem o wydanie orzeczenia stwierdzającego, że uznania należy odmówić na podstawie jednej z tych przesłanek.**
3. Jeżeli wynik postępowania toczącego się przed [...] **sądem** państwa członkowskiego zależy od rozstrzygnięcia kwestii wпадkowej dotyczącej [...] **uznania** lub [...] odmowy **uznania** [...] **środka**, [...] **kwestię tę może rozstrzygnąć ten sąd.**
4. **Postępowanie przewidziane w ust. 2 lub 3 podlega prawu państwa członkowskiego, w którym wystapiono o uznanie, bez uszczerbku dla art. 10 i dla sekcji 3.**

Przesłanki odmowy uznania

1. Uznania środka podjętego w innym państwie członkowskim [...] **odmawia się** w następujących przypadkach:

[...]

[...] **a)** jeżeli uznanie jest w sposób oczywisty sprzeczne z porządkiem publicznym państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie;

[...] **b)** jeżeli środka nie da się pogodzić ze środkiem później podjętym w **innym państwie członkowskim lub w państwie** [...] trzecim, które w przeciwnym przypadku miałoby jurysdykcję na podstawie art. 5 lub [...] 6 **niniejszego rozporządzenia**, o ile ten ostatni środek spełnia wymogi konieczne do uznania go w [...] państwie członkowskim [...], w **którym wystąpiono o uznanie; [lub**

[...] **c)** jeżeli nie przestrzegano postępowania określonego w art. [...] **21.**¹¹

2. **Uznania środka podjętego w innym państwie członkowskim można odmówić, jeżeli środek podjęto bez zapewnienia osobie dorosłej możliwości bycia wysłuchaną, chyba że wystąpiły poważne powody, biorąc pod uwagę w szczególności:**

a) pilny charakter sprawy;

b) fakt, że osoba dorosła nie była w stanie wyrazić swojej opinii.

---

¹¹ Litera c) niniejszego artykułu nie ma ostatecznego charakteru. Jej istnienie i brzmienie są przedmiotem dalszych dyskusji poświęconych art. 21.

SEKCJA 2

WYKONALNOŚĆ I WYKONYWANIE ŚRODKÓW

Artykuł 11

Wykonalność [...]

Środek przyjęty [...] w państwie członkowskim, który jest w tym państwie członkowskim wykonalny, podlega wykonaniu w innym państwie członkowskim bez potrzeby stwierdzenia wykonalności w tym państwie.

Artykuł 12

Wykonywanie

- (1) 1. [...] **Środek przyjęty w państwie członkowskim, który jest wykonalny w tym państwie członkowskim, podlega wykonaniu w państwie członkowskim wykonania na tych samych warunkach co środek przyjęty w państwie członkowskim wykonania. Bez uszczerbku dla** ust. [...] **2 niniejszego artykułu i dla sekcji 3** do postępowania w sprawie wykonywania środków przyjętych w innym państwie członkowskim stosuje się prawo państwa członkowskiego wykonania[...].
- 2. Wykonania środka odmawia się w przypadku stwierdzenia, że istnieje co najmniej jedna przesłanka odmowy uznania, o której mowa w art. 10. Przesłanki odmowy** lub zawieszenia wykonania na mocy prawa [...] państwa członkowskiego **wykonania** mają **również** zastosowanie, jeżeli nie są one sprzeczne z przesłankami, o których mowa w art. 10.

SEKCJA 3
WSPÓLNE PRZEPISY

Artykuł 13

Wyłączenie kontroli merytorycznej

Środek przyjęty [...] w **innym** państwie członkowskim nie może być w żadnym przypadku przedmiotem kontroli merytorycznej w **państwie członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie lub wykonanie.**

Artykuł 14

[...] Dokumenty potrzebne do celów uznania i wykonania

1. Osoba występująca o uznanie [...] środka przyjętego w państwie członkowskim **lub** **występująca o wykonanie tego środka** przed **sądami lub** organami **wykonującymi** innego państwa członkowskiego przedkłada:
  - a) odpis środka, który spełnia warunki niezbędne do ustalenia jego autentyczności;
  - b) poświadczenie wydane na podstawie art. 15.
2. [...] W **razie** konieczności [...] **osoba, o której mowa w ust. 1, może zostać zobowiązana** do przedstawienia, **zgodnie z art. 57a**, tłumaczenia lub transliteracji **środka lub** treści[...] poświadczenia [...].

Artykuł 15

Poświadczenie dotyczące środków

[...] Na wniosek każdej [...] osoby **wykazującej prawnie uzasadniony interes sąd państwa członkowskiego** pochodzenia wydaje poświadczenie, korzystając z formularza ustanowionego w załączniku I [...].

Artykuł 15a

Pomoc prawna

Osoba ubiegająca się o pomoc prawną, która korzystała w państwie członkowskim pochodzenia z całkowitej lub częściowej pomocy prawnej lub ze zwolnienia z kosztów lub opłat, w każdym postępowaniu dotyczącym uznania lub wykonania środka ma prawo skorzystać z pomocy prawnej lub ze zwolnienia od kosztów lub opłat zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym wszczęto postępowanie.

Rozdział V

DOKUMENTY URZĘDOWE

Artykuł 16

Przyjmowanie dokumentów urzędowych

1. Dokument urzędowy sporządzony w państwie członkowskim wywołuje w innym państwie członkowskim takie same skutki dowodowe jak w państwie członkowskim pochodzenia, lub skutki dowodowe najbardziej z nimi porównywalne, o ile nie jest to w sposób oczywisty sprzeczne z porządkiem publicznym [...] państwa członkowskiego, **w którym dokument ten został przedstawiony.**
2. Przedstawiony dokument urzędowy spełnia warunki wymagane do uznania go za autentyczny w państwie członkowskim pochodzenia.

Artykuł 17

Poświadczenie dotyczące dokumentów urzędowych

- 1.** Osoba chcąca wykorzystać dokument urzędowy w innym państwie członkowskim może zwrócić się do [...] organu, który formalnie sporządził lub zarejestrował dokument urzędowy w państwie członkowskim pochodzenia, o [...] **wydanie poświadczenia przy użyciu formularza ustanowionego w załączniku II [...].**
- 2.** **W razie konieczności osoba korzystająca z dokumentu urzędowego może zostać zobowiązana do przedstawienia, zgodnie z art. 57a, tłumaczenia lub transliteracji treści poświadczenia.**

[...]